

Loggbok under den verksamhetsförlagda utbildningen

Studenter ska i sin verksamhetsförlagda utbildning [VFU] ges möjlighet att reflektera över det erfarna, vad det kan vara ett uttryck för, vad som gjorts, vad som kunde gjorts på annat sätt (Pilhammar, 2011) och vad som lärts etc. Reflektion är ett mångfacetterat begrepp och det finns flera lärande strategier för hur reflektion kan uppmuntras (Epp, 2004). Att skriva reflekterande loggböcker är ett effektivt verktyg som främjar studenters reflektion och lärande, självskattning och utvärdering av det kliniska lärandet (Richardson & Maltby, 1995). Det finns belägg för, att lära sig skriva reflekterande loggboksanteckningar utvecklas över tid och underlättas genom att ett förtroende skapas mellan student, handledare och lärare (Smith, 1998; Epp, 2004). Loggboken följer en process genom en tre-vägs metod och som används i syfte att nå självreflektion. Tre-stegsmetoden består i en kritisk granskning, medstudent diskussioner och självmedvetenhet och självvärdering. Metoden visar att det underlättar för studenten att komma ihåg sina egna styrkor och svagheter och följa sin yrkesmässiga växt. Studenterna blir medvetna om sitt eget lärande och identifierar vad de behöver lära sig och tar då eget ansvar, visar självständighet och ansvar för sitt lärande och i peer-group diskussioner under VFU (Riley-Doucet & Wilson, 1997). Genom att skriva loggböcker främjas exempelvis upplevelsen av att ha kontroll över situationen och förståelsen av den totala bilden av situationen under VFU (Löfmark & Wikblad, 2001). Studenter kan, genom att föra dagliga loggboksanteckningar reflektera och samtala med sig själva om dagens händelser, vilket hjälper dem på vägen att bli sjuksköterska och att hitta känslomässiga faktorer som följer med deras kliniska utveckling (Stockhausen, 2005). Återkoppling och att diskutera innehållet i loggböcker med sina handledare är viktigt i processen för studenterna (Richardson & Maltby, 1995).

Genomförande

Loggboken förs i ett anteckningsblock som studenten ansvarar för. Instruktionen för loggbok ska finnas i en pärm på varje VFU-placering för att den ska vara tillgänglig för student, handledare och AKA. Studenten läser igenom instruktionerna för loggbok och färdigställer sina egna mål inför VFU-perioden.

Det finns en skillnad mellan loggbok och dagbok. Dagbok avser texter som studenten inte visar upp för handledare, AKA eller kliniska lärare. Texterna i en dagbok är mer personliga till sitt innehåll. Loggbok är ett pedagogiskt redskap som används för att skapa en dialog kring studentens professionella och personliga utveckling under VFU mellan student, handledare, AKA och kliniska lärare såväl inom en enskild period som mellan perioder. Studentens egna formulerade mål följs upp av kliniska lärare, handledare och AKA. Målen ska vara mätbara, utvärderingsbara utgå från kursplanens lärandemål samt vara specifika för VFU-placeringen. Målen kan också utgå från bedömningsunderlaget för VFU.

Efter varje arbetspass skriver studenten en sammanfattande reflektion över dagen, hur målen uppnåtts. Som en hjälp i skrivandet används nedanstående utgångspunkter. Denna reflektion kan

2013-08-24

skrivs efter arbetsdagens slut.Handledaren eller AKA skriver en kort reflekterande sammanfattande återkoppling om hur det gått för studenten. Kommentarererna skall bestå av konstruktiv kritik och respons. Loggboken läses kommenteras och signeras av handledare, AKA och kliniska lärare.

Loggboken skall läsas och diskuteras under bedömningssamtalen men även vid andra tillfällen.

Loggboks anteckningar

Loggboken ska synliggöra dina kunskaper och hur dessa utvecklas under VFU och som en hjälp i lärandet följer du nedanstående utgångspunkter och reflekterar över dessa. Anteckningar görs varje dag.

Beskriv situationer/händelser	Eget handlande i situationerna	Vad var dina upplevelser	Vad upplevde du som bra?	Vad upplevde du som mindre bra?	Vad har jag lärt av handlandet?

Återkoppling från handledare/och eller AKA dagligen

Referenser

- Epp, S. (2008). The value of reflective journaling in undergraduate nursing education: A literature review. *International Journal of Nursing Studies*, 45, 1379-1388.
- Löfmark, A. & Wikblad, K. (2001). Facilitating and obstructing factors for development of learning in clinical practice: a student perspective. *Journal of Advanced Nursing*, 34 (19). 43-50.
- Pilhammar, E. (2011). Erfarenhetsbaserad kunskap & lärande inom vård & medicin. Lund: Studentlitteratur.
- Richardson, G. & Maltby, H. (1995). Reflection-on-practice: enhancing student learning. *Journal of Advanced Nursing*, 22, 235-242.
- Riley-Doucet, C. & Wilson, S. (1997). A three-step method of self-reflection using reflective journal Writing. *Journal of Advanced Nursing*, 25, 964-968.
- Smith, A. & Jack, K. (2005). Reflective practice: a meaningful task for student. *Nursing Standards*, 19 (26), 33-48.
- Stockhausen, L. J. (2004). Learning to become a nurse: students' reflections on their clinical experiences. *Australian Journal of Advanced Nursing*, 22, 3, 8-14.